

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvsem nedel in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 246. — Štev. 246.

NEW YORK, MONDAY, OCTOBER 23, 1939 — PONEDELJEK, 23. OKTOBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

RUSIJA NOČE VOJAŠKE POGODBE Z NEMČIJO

Rusija noče iti v vojno proti Franciji in tudi ne Angliji

PARIZ, Francija, 23. oktobra. — Francosko čapopisje je prejelo poročilo, da je Josip Stalin s posebnim pismom na Hitlerja odločno odklonil, da bi šla Rusija v vojno proti Angliji in Franciji.

HITLER JE POSLAL STALINU POSEBNEGA ODPOSLANCA

Ob koncu prejšnjega tedna je k Stalinu prišel Hitlerjev poseben poslanec, ki mu je prinesel ponudbo za vojaško zvezo med Nemčijo in Rusijo, toda Stalin je ponudbo odklonil.

Stalin je samo privolil v skupno rusko-nemško izjavo glede politike, toda je izjavil, da Rusija Nemčijo na more podpirati v vseh ozirih.

Stalin se skrbno izogiblje vsaki pogodbi, po kateri bi Rusija prevzela kake večje obveznosti, kot pa jih je Stalin prevzel v svojem razgovoru z Joachimom von Ribbentropom v Moskvi.

STALIN ZA BOLJŠE ODNOSAJE Z NEMČIJO

Stalin pa se drži svoje obljube, da izboljša odnose Rusije z Nemčijo ter je že iz ruskih kaznilnic izpustil 3000 Nemcev, sedaj pa še želi povečati trgovino med obema državama.

RUSIJA NE MARA ITI V VOJNO

Francoski uradni krogi so prepričani, da se bo Rusija za vsako ceno in z vsemi sredstvi branila etopiti v vojno na tej ali oni strani. Poluradni list "Le Temps" pravi, da je Hitler zelo razočaran, ker od Rusije še ni prejel nobenega plačila za velikanke koncesije, ki jih je dal Rusiji.

Anglija snuje novo nemško 'vlado'

London, Anglija, 23. oktobra. — Angleška vlada skuša osnovati "postavno", četudi ne dejansko nemško vlado, ki bo imela svoj sedež v Londonu in jo hoče priznati. To bo v soglasju z angleškim in francoskim priznanjem poljske vlade s sedežem v Parizu. Strategija tega postopka ima dvojni cilj:

1. Nemškemu narodu bo pojasnjeno, da se zavezniki ne bojujejo proti nemškemu narodu in da so pripravljeni sprejeti vsak predlog za častni mir od katerekoli vlade, kot pa od Hitlerjeve.

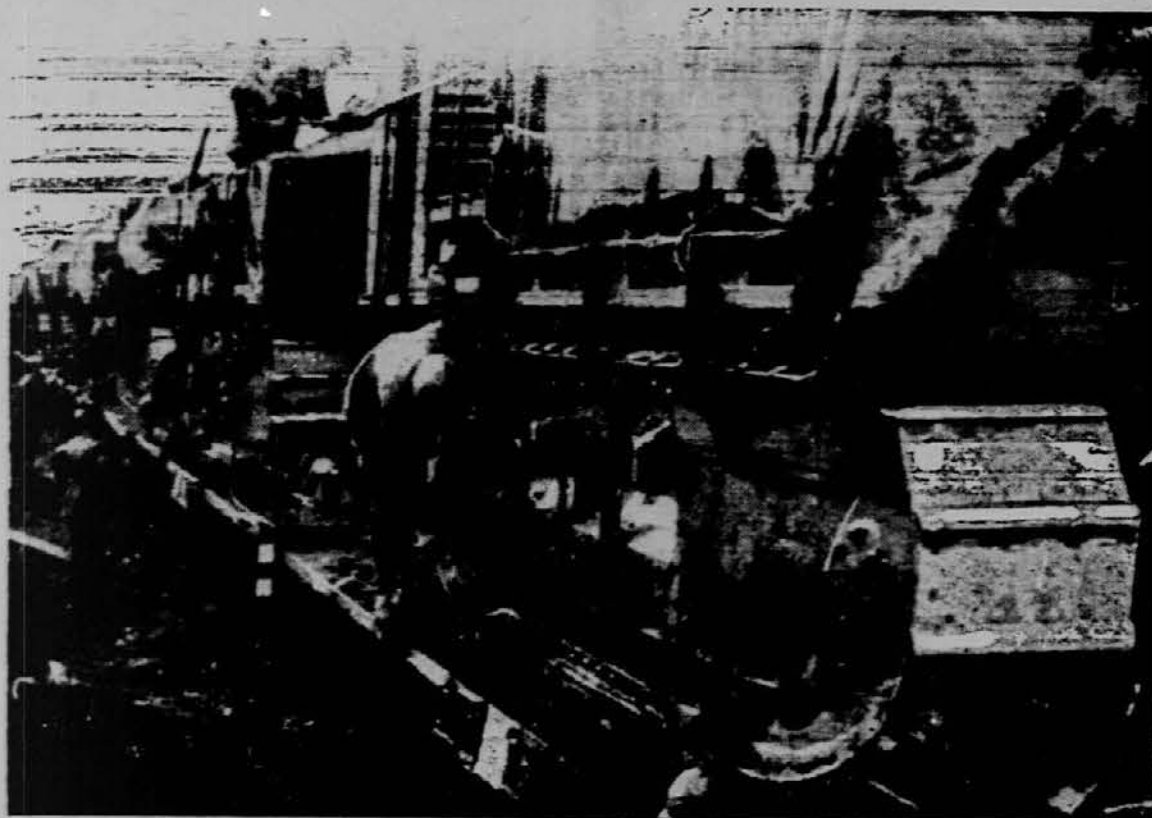
2. S tem bo tudi odgovorjeno bivšemu angleškemu ministrskemu predsedniku Davidu Lloyd Georgeu, ki s svojo mirovno skupino priporoča vladi, da skrbno proučava Hitlerjeve mirovne predloge.

ŠTIRJE NEMŠKI BEGUNCİ ŽE IZBRANI

Angleška vlada je že potrdila štiri nemške begunce, ki žive v Angliji in Franciji, kot jedro novega nemškega kabineta. Anglija bi novi vladi tudi dala posojilo \$10,000,000, da more vzdrževati svoja diplomatska zastopstva v državah, ki bodo priznale novo vlado, in bo delovala za zaveznike.

(Nadaljevanje na 2. strani)

FRANCOZI SE PRIPRAVLJAJO NA VELIKI BOJ

Traktorje nalagajo na železniške vozove, da jih odpeljejo na fronto, kjer bodo vlekli težke topove in provijantne truke za francosko armado.

Delavske in gospodarske vesti

Gospodarski urad napoveduje prosperiteto, kakoršna je bila v začetku leta 1929.

WASHINGTON, D. C., 21. okt. — Urad za poljedelsko ekonomijo napoveduje, da se bo ameriška industrijska produkcija vsled vojne v Evropi in povečanja domačih naročil izredno razvila in da bodo v doglednem času zavladale razmere kot so bile v začetku leta 1929. Istočasno je pa urad pripomnil, da prosperiteta ne bo dolgotrajna in utegne že prihodnje leto nastopiti krizo.

Produkcija se bo povečala, vprašanje je pa, če bodo imeli ljudje dovolj sredstev, da bodo že vsaj večino izdelkov kupili.

Jeklarne so dobile velika naročila posebno za železniške potrebe. Istotako so preobložene z naročili tekstilne tovarne. Vse kaže, da bo do konca tekočega leta dosegla produkcija svoj višek, dočim bo nakupna moč prebivalstva še vedno zaostajala za deset odstotkov.

Konec stavke

KENOSHA, Wis., 21. okt. — Tukajšnja Nash - Kelvinator avtna tovarna ter Seaman Body Corporation tovarna v Milwaukee bosta začeli jutri zopet obratovati. Nad 6000 delavcev se bo vrnilo na delo. Tovarna v Kenoshi je bila zaprta izza 2. oktobra, ko je lokalna organizacija Auto Workers uničila napovedala stavko, ker se ni mogla sporazumeti z ravnateljstvom glede obnovitve pogodbe. V soboto je bila obnovljena začasna pogodba. Nekateri delavci bodo dobili nekoliko višje plače.

Zmaga tekstilnih podjetij

JACKSON, Miss., 21. okt. — Nad 300 majhnih tekstilnih podjetij se je pritožilo proti postavi glede minimalnih plač in maksimalnega delovnega časa.

Prizivno sodišče je pritožbo vpoštevalo, vsled česar tekstilnim tovarnam ne bo treba dne 24. oktobra zvišati plač in skrajšati delovnega časa.

Newyorški župan za farmerje

Newyorški župan La Guardia je v soboto že drugič brzojavil poljedelskemu tajniku Wal-

Povečanje ameriške armade

WASHINGTON, D. C., 20. okt. — Vojni departament je objavil načrte za povečanje ameriške kopenske sile. V najkrajšem času bo sprejetih v armado 153,000 novih mož.

Več oseb na reliefu

WASHINGTON, D. C., 20. oktobra. — Urad za socialno zaščito naznanja, da se je število oseb, ki dobivajo direkten relief od države oziroma lokalnih agencij, povečalo od avgusta do septembra za štiri odstotke.

STRELJANJE NA NEMŠKI GLAVNI STAN

PARIZ, Francija, 22. okt. — Vojaški opazovalci poročajo, da je včeraj francoska težka artilerija obstreljevala 20 kvadratnih milj ozemlja, upajoč, da bo kak strel zadel nemški glavni vojaški stan.

Francoski letalci so sporočili, da se nahaja glavni stan v gradu Thorn, ker so videli prihajati in odhajati častnike nemškega generalnega štaba.

Na zapadni fronti vlada primeroma mir brez večjih bojov. Nekateri vojaški opazovalci so mnenja, da bo tako ostalo do pomladi, drugi pa iz velikih nemških koncentracij sklepajo, da bodo Nemci v kratkem pričeli veliko ofenzivo. Na celi fronti je nastalo zimsko vreme z dežjem in mrazom, vsled česar so operacije zelo težavne.

Aretacija komunistov v Franciji

PARIZ, Francija, 21. okt. — Tukaj je bilo aretiranih šest bivših komunističnih članov francoske Konfederacije dela,

Selitev iz Tirolske

Nemci se selijo iz Tirolske. — Tozadevna pogodba med Nemčijo in Italijo je bila obnovljena. — 10,000 Nemcev mora oditi.

ROM, Italija, 22. okt. — Preselitev Nemcev iz južne Tirolske v Nemčijo je bila končno dogovorjena, ko sta podpisala novo pogodbo italijanski in nemški poslanik Hans George von Mackensen.

Po pogodbi so nemški državljani primorani izseliti se v Nemčijo, italijanskim podaniikom pa je dano na izbiro, da odidejo, ali pa ostanejo. Ta pogodba je dokaz italijansko-nemškega prijateljstva, ker je bilo tako pereče vprašanje mirnim potom rešeno.

Pogodba določa, da smejo italijanski državljani, ako se odločijo, da se preselijo v Nemčijo, prodati svoja posestva in vzeti denar s seboj. Nemški državljani se morajo izseliti v

treh mesecih, italijanski državljani pa se morajo do 31. decembra odločiti, da ostanejo ali pa se preselijo v Nemčijo. Ako se odločijo za Nemčijo, imajo tri leta časa odpotovati. Pri tej preselitvi je prizadejanih 10,000 nemških državljanov, ki se morajo preseliti. Onim Nemcem pa, ki so italijanski državljani, bo dovoljeno ostati na njihovih domovih. Na južnem Tirolskem, katero provinco je Italija po svetovni vojni dobila od Avstrije in jo prekrstila v Alto Adige, je okoli 200,000 nemških prebivalcev in 90,000 Italijanov.

Do sedaj se je vrnilo v Nemčijo že nekaj desetisoč Nemcev, katere so oblasti nastanile po samostanih na Češkem in Moravskem.

Nove nemške odredbe

BERLIN, Nemčija, 22. okt. — Adolf Hitler je zapovedal močno pomorsko zračno in diplomatsko ofenzivo proti Angliji. Hitler je odredil:

1. Močne napade na morju in v zraku "na vseh morjih" na vse trgovske ladje, ki v spremstvu zavezniških bojnih ladij vozijo kontraband v Anglijo in Francijo.
2. Imel je zopet razgovor s poslanikom Franz von Papenom, ki je naglo prišel v Berlin po sklenitvi "neneutralne" zavezniško-turške vojaške zveze; pripravlja se tudi na konferenco s poslanikoma v Rimu in Moskvi.
3. Poklical je krajevne nacistične voditelje iz vse Nemčije na "važna posvetovanja."
4. Ukazal je nemškim aeroplanom, da izvedejo več poizvedovalnih poletov nad angleške otoke, da bo mogoče ob lepem vremenu izvesti več zračnih napadov na angleško vojno brodogrje.

62 POŠKODOVANIH NA PARNIKU

Parnik "President Harding" je zašel naravnost v središče viharja. — Valovi so segali preko krova velikega parnika.

V soboto zjutraj je došel v newyorško pristanišče ameriški parnik "President Harding", ki je zašel sredi Atlantika v tak vihar, kakršnega mornarji ne pomnijo. Neki častnik je rekel: Ko je sto čevljev visok val zagrnil parnik, se mi je zdelo, da se nikdar več ne bomo pojavili na površju.

Potnike je metalo po kabinah in hodnikih. Dvainšestdeset jih je bilo reno poškodovanih. Na pomolu je bilo včeraj trideset ambulantnih voz, bolnikov in stražnic. Poškodovane potnike so odvedli v razne bolnišnice.

Odkar divja vojna v Evropi, ne dobivajo več prekooceanski parniki točnih vremenskih poročil po radio. Kapitan James E. Roberts je sicer vedel, da divja na Atlantiku vihar, toda namesto da bi se mu izognil, je zašel naravnost v središče viharja.

"AMERIKA NAJ SE PRIDRUŽI ZAVEZNIKOM!" — NASVET VPOKOJENEGA AMERIŠKEGA ADMIRALA

INDIANAPOLIS, Ind., 20. okt. — Yates Sterling iz Washingtona, vpokojeni ameriški rear-admiral, svetuje, naj Zdr.ški narod odločno obsoja na države javno pokažejo svoj odpor proti Nemčiji in njenim napadom na trgovske ladje.

— To najlažje store, — je rekel Sterling na zborovanju tukajšnje podružnice Ameri-

ki so podpisali neki članek v belgijskem listu "Le Monde". Članek se zavzema za enotnost strokovnih organizacij v Franciji.

— Če si pridružijo zaveznikom. Po njegovem mnenju ameriški narod odločno obsoja na-čin bojevanja ameriških submarinov ter nasprotuje Hitlerju in Stalinu. — Nekateri Amerikanci so celo uverjeni, — je rekel, da je to pravzaprav naša vojna. Boljše bi bilo, če bi se začeli naši vojski sedaj boriti v Evropi ob strani Francozov in Angležev, kot da bi li po zmagi diktatorjev pristojni sami se boriti na ameriških tleh.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS.

Advertisement on Agreement

One year in advance	One year in advance
10 copies \$10.00	10 copies \$10.00
25 copies \$25.00	25 copies \$25.00
50 copies \$50.00	50 copies \$50.00
100 copies \$100.00	100 copies \$100.00

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 4-1243

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

VOJNI CILJ ZAVEZNIKOV

Angleški cenzor je dovolil poslati iz Londona poročilo, da Anglija in izgnana poljska vlada ne bosta zahtevali od Rusije, naj vrne Poljakom poljsko ozemlje, ki ga je pred nekaj tedni zasledila. Vselednega se nehoti pojavi vprašanje: — Kakšni so vojni načrti zaveznikov? Za kaj se pravzaprav bore?

Ali nameravajo zavezniki "uničiti Hitlerizem" in dovoliti stalinizmu, naj gre svojo pot? Kako naj nasprotujejo Hitlerju in istočasno odobravajo njegovega tovariša Stalina? Če niso proti Hitlerju in Stalinu, za kaj se pravzaprav bore? Mogoče se hočejo prepričati, kdo se zna v Evropi najboljše boriti?

Vse to je zagonetno in nerazumljivo. Edinole nekaj je jasno kot beli dan. Obe stranki lahko skleneta sedaj dosti boljše miru potem pogajanje, kot ga bosta mogli skleniti po dve ali tri leta trajajočem vojskovanju.

ROOSEVELT IN HITLER

Sedanja nemška vlada povsem napačno tolmači ameriškega predsednika Roosevelta in njegova prizadevanja. Kajti če bi Hitler Roosevelta bolje poznal, bi ga ne skušal v sedanjem času pridobiti za mirovnega posredovalca. Indirektni pozivi in tem pozivom sledeči preklicu dokazujejo, da vlada v najvišjem nemškem vojnem poveljstvu precejšnjo zmeda.

Prebrisanci v nacističnem štabu so kmalu spredvideli, da jim Roosevelt ne bo šel tako zelo po limanice.

Dr. Dietrich, ki mu je poverjena kontrola nad nemškim časopisjem, je rekel ameriškim časnikarjem, da zamore edino predsednikova intervencija preprečiti strašno evropsko klanje. Par ur po tistem je pa nemška vlada izjavila, da ji ni nikdar prišlo na misel smatrati Roosevelta za posredovalca. Dvomimo, da bi smel dr. Dietrich svojevoljno nekaj izjaviti, kar je nemška vlada takoj nato zanikala.

Zdi se, da prihaja Hitler čedalje bolj do prepričanja, da je dosti lažje začeti "bliskovito vojno" kot pa skleniti "bliskoviti mir". Ameriški vladi niti na misel ne pride odobriti Hitlerjevo zavojevanje Poljske.

Ako bi Hitler prosil Roosevelta za posredovanje, bi ne dvomno dobil iz Washingtona naslednji odgovor:

— Ameriška vlada je Nemčijo ponovno posvarila pred uporabo nasilja. Tudi posredovati je hotela za dosego mirne poravnave. Nedvomno bi tudi danes posredovala, če bi Nemčija popravila storjeno krivico in zajamčila, da se v bodoče ne bo več posluževala nasilja.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

ANGLIJA IN FRANCIJA BOSTE PRIZNALI VLADO

Anglija in Francija boste takoj priznala nemško vlado "v izgnanstvu" ter boste tudi naprosili nevtralne vlade, da jo priznajo. Po nekem poročilu je bil o tem že tudi obveščen državni tajnik Cordell Hull.

ANGLIJA BO STAVILA MIROVNE POGOJE

Ko bo sestavljen novi kabinet, ga bo Anglija priznala ter mu bo takoj stavila svoje mirovne pogoje. Kancler tega kabineta bo najbrže dr. Herman Rauschning, ki je bil nekoč predsednik gdnanskega nacističnega senata. Vnanji minister bo dr. Rudolf Breitscheidt, bivši nemški kancler dr. Joseph Wirth bo finančni minister, minister brez portfeja pa bo polkovnik Gottfried Treviranus.

Dajte prečitati današnje število svojemu prijatelju, ki ga ni naročnik "Glasa Naroda". Če ga pridobite za naročnika, boste vstregli njemu, dosti pa tudi koristili nam. Ki se moramo kot izdajatelj tujejezičnega časopisa boriti v sedanjem času s precejšnjimi težavami.

Da bo list odgovarjal svoji svrhi, se mora od dne do dne boljati. K temu nam lahko edinele Vi primorete, tako ga, pri vsaki priliki priporočate, če se vam zdi Vagajev priporočila vreden.

Iz Slovenije

PREISKAVA O DVOJNEM UMORU

Nemalo pozornost v vsej javnosti je povzročila vest, da so oblasti iznova posegle v dražgoška umora, ki sta ostala do sedaj nepojasnjena.

Dražgoše spadajo pod občino Selca. Bilo je 3. aprila 1932 v rano jutro. Ko so se vračali Dražgošani od mase proti domu, se je zdelo ljudem čudno, da se nista udeležili službe božje tudi 68-letna Marija Lotričeva in njega hčerka 32-letna Genovefa. Slutnja da bržčas nekaj ne bo v redu, se povečalo dejstvo, da se je iz Lotričeve hiše hudo klicalo. Ker Lotričeve in njene hčerke in bilo na spregled je sosed potkal na vrata. Ker ni bilo odgovora, so vdrli v dom Lotričevih, in se jim nudil grozen prizor. Vsi notranji prostori so bili gosto zadimljeni. Ko se je dim razklatil, so našli pri vratih v mladi krvi ležečo Genovefo Lotričevico in njeno mater Marijo. Do podrobnosti so ugotovili dejanski stan. Izginila je bila iz hiše velika denarnica. Kljub vsem poizvedbam je ostal umor nerazrešen.

Na podlagi zbranih indicij so bile aretirane štiri osebe, dva moška in dve ženski. Vážno vlogo je tedaj imela nekakšna, toda kljub opreznemu in do skrajnosti previdnemu postopanju oblasti, zločincev niso utegnili razkriti. Aretiranci so bili izpuščeni na svobodo.

Po Dražgošah in okoliskih vaseh se pa širijo govorice, da je umrl v Ljubljani bolnik, ki je na smrtni postelji izpovedal, da je on pobil Lotričeve. Po neki domnevi naj bi bil ta bolnik neki Primorec. Oblasti so se zavzela da bo ugotovile, v koliko je ta stvar resnična. Škofjeloško sodišče pa je sprejelo anonimno pismo, s predlogom naj oblasti ponovno zaslišijo osumljenca, ki so bili že pred tremi leti v zaporu. Tudi v tej smeri so se pričela ponovna poizvedovanja.

TRAGIČNA SMRT

V svojem stanovanju v Gornji povi ulici je dne 5. okt. umrl tragične smrti Anton Vagaja, poštni direktor v poklju. Dr. Vagaja je bil po rodu iz Trsta, kjer se je rodil pred 58 leti. Popoldne je vsa njegova družina odšla na izprehod. Okrog 6. zvečer je dr. Vagaja stopil iz spalnice v kuhinjo. Vprašal je služkinjo, ali bo še dolgo delala, in ko mu je odvrnila, da bo kmalu gotova, se je vrnil v spalnico. Tam je kmalu na to počil strel. Služkinja je slišala strel in ko je prihitela v spalnico, je našla gospodarja mrtvega na stolu poleg mize. Kmalu nato je prispela v hišo uradna komisija, ki je ugotovila samomor, katerega vzrok še ni bilo mogoče odgnati.

PO VSEM KOČEVSKEM KUHARJO ŽGANJE

Letos je za kočevskega kmeto zelo slabo. Poročali smo že o vzrokih pičle letine, o pridelnih, ki so najbolj prizadeti, o puščenju zverjadi in poleg vsega še o vžnemirjenju na deželi. Zlasti divjajo merjaseci, ki so ponekod uničili že cela koruzna polja.

Ker kmetje niso mogli prodati in tudi ne spraviti vsega sadja, so se lotili žganjekuhe. Žganje so kuhali po Kočevskem že prejšnja leta, in še nikdar v taki meri, kakor letos. Kmetje se kar kajo med seboj, kdo ga bo imel več. V posebnem hudo je, da se z žganjem seznanjajo tudi otroci. Edini izhod iz pijančevanja bi bila prodaja žganja v druge kraje. Strokovnjaki in poznavalec razmer naj bi premislili, ali je to mogoče, in nato kaj ukrenili. S tem bi odvrnili ljudi od pijančevanja in jim obenem gnotno pomagali.

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	—	\$ 2.60
200 Dinar.	—	5.00
300 Dinar.	—	7.25
400 Dinar.	—	9.50
500 Dinar.	—	11.75

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zveze za denarne pošiljate v Jugoslavijo začasno preklicane. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vtrčiti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se sem intam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$2.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
::: POŠTNIŠKI ODDELEK :::
216 West 18th Street, New York

Pozor!

Rojake opozarjamo na oglaševalski atlas na 3. strani. Knjiga je velikega pomena v tem času. Vsi podatki so v angleškem jeziku, in je nenehno informativne vrednosti. Posebno še v družinah, kjer so otroci, ki obiskujejo šolo. Vozana je v plačnu, ki je imitacija usnja. Ta knjiga je bila prej naprodaj po \$5.—. Ker pa množina pri vsakem delu šteje, je bila cena znižana toliko, da jo lahko prodamo po ugodni ceni \$2.75.

Primerani smo računati našim rojakom v Kanadi povrh še petindvajset centov. To pa zato, ker moramo plačati 20 odstotkov prodajne cene za carino v Kanadi na angleške knjige. Petindvajset centov delno pokriva posebni izdatek.

V teh časih je nam v veliko korist za pokritev stroškov pri izdajanju dnevnika knjigarna. Naročnike prosimo, da se poslužujejo, ako potrebujejo slovenske knjige.

Zahvalimo se tudi slovenskim društvom, ki oglašujejo svoje prireditve v listu. Članom in odbornikom se priporočamo, da nas še v večjem obsegu podpirajo pri tem. Cene za oglaševanje so jako zmerne in za svoto \$3.—, jim lahko napravimo že lepo reklamo, ki bo čimveč pripomogla k uspehu veselice. Angleški listi se zanašajo na oglaševanje, drugače sploh ne bi mogli izhajati. Tujejezični listi, ki nimajo saj 10 tisoč naročnikov, pa sploh niso vpoštevani pri večini narodnih oglaševalcev, četudi bi z oglaševanjem pridobili dobro voljo in ugled pri naseljenih narodih.

Naročnikom smo zelo hvaležni, ki nam gredo na roko pri agitaciji za nove naročnike. — Eni so nam pisali, da bi radi nam preskrbeli kakšnega novega naročnika, pa v njih okoličini ni to mogoče. Vprašajo, ako bi lahko kupili zastavno skupino. Najnižja cena, za katero bi lahko dali skupino, bi potem bila \$2.50. Prepričani bodite, da je vredna te svote in vemo, da boste zadovoljni.

Posebno hudo je, da se z žganjem seznanjajo tudi otroci. Edini izhod iz pijančevanja bi bila prodaja žganja v druge kraje. Strokovnjaki in poznavalec razmer naj bi premislili, ali je to mogoče, in nato kaj ukrenili. S tem bi odvrnili ljudi od pijančevanja in jim obenem gnotno pomagali.

MOČNI NALIVI NAD VSO SLOVENIJO

Po več ali manj rahlem deževju so dobili 5. oktobra po vsej Sloveniji hude nalive. Reka Ljubljanica je v poslednjih dneh že močno narasla. Iz zasavskih krajev poročajo, da je dež močno razveselil lastnike posušenih rezervoarjev, toda če se bodo naivni še dalje vrstili v enaki moči, potem tudi to jesen ne izostanejo povodnji.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno.

Peter Zgaga

MLADINA TAM IN TUKAJ

V katerokoli večjo evropsko državo pogledamo (za morebitno izjemo Francije in Anglije — opazimo zadnja leta neobičajen pojav: mladina v najnežnejši starosti je že zapisana militarizmu.

Komaj otrok shodi, mu že dajo igračo: svinčene vojske, majhne tanke in topiče in lesno sabljo.

Ko doseže deček peto ali šesto leto, je sprejet v mladinski organizacijo, dobi uniformo in se mora vsak dan nekaj časa vezbati. To se vrši pod krinko telesne vzgoje, ki pa v bistvu ni nič drugega kakor priprava za vojaški stan.

V Italiji je mladina vključena v takozvano "balillo", Rusiji so "mladi komunisti" v Nemčiji "mladi narodni socialisti", v Jugoslaviji se p sokolstvo čedalje bolj odtujuje svojemu prvotnemu vzvišeni namenu ter se razvija bolj in bolj v nekakšno vojaško organizacijo. Iz naraščajnikov s razvijajo "sokoli", ki znaajo pred vstopom v armado ve ali manj dobro sukati orožje.

Po evropskih fašističnih državah vzgajo mladino po krinko samozavesti, rodoljublja in narodnega ponosa za "kanonenfuter". Vsa vzgoja je usmerjena v to smer. Evropska mladina se začne že navsezgodaj nezavestno vezbati za cilj, ki se mu pravi — smrt na bojišču.

Tudi v Ameriki se začne mladina že zgodaj vezbati, to smoter tega vezbanja je povsem drugačen.

Nedavno sem čital zanimivo poročilo o podeželskem semmju (county fair) v državi Kansa. Semmja so se udeležili farmerji s svojimi družinami iz bližnje in daljne okolice. Razstavljena je bila živina in poljski pridelek. Poseben odbor, se stoječe iz samih strokovnjakov je ocenjeval in delil nagrade.

Sredi popoldne so stopili v vrsto fantje, stari od deset do štirinajst let. Nad petdeset jih je bilo. Vsak je imel poleg sebe živinice, kravo ali voliča, koga je sam vzredil, sam krmlil, sam čistil in sam negoval. Iz obrazov otrok je žarelo zdravje. Stali so nepremično, gledali resno in mozarško.

Pred vrsto so hodili gori in doli sodniki, gledali živino in jo cenjevali s strokovnjaškim pogledom. Bili so skoro v zadregi, kajti iz samega dobrega je težko izbrati najboljšo.

Po dolgem opazovanju in posvetovanju so se sporazumeli in podelili prvo nagrado za najboljšo žival trinajstletnemu fantu.

Nagradjenec ni niti z očesom trenil. Zdelo se je, ko da bi znaprejel vedel, da nima in ne more imeti nihče boljše živali, kakor jo ima on. V pogledih njegovih tovarišev ni bilo nobene zavisti, pač pa splošno odobravanje.

Na posebnem prostoru so bili razstavljeni najmodernejši poljedelski stroji. Mimo pride visokorasel, plečat, zgorel farmer, oblečen v nove, plave overalls. Vseh pet prstov njegove zalite ročice se oprijemlje enega samega očetovega prsta. Ustavita se pred ogromnim modernim traktorjem, čigar jekleni deli se kakor srebro blešči v jesenskem solncu. Otroku zažare oči, izpusti očetovo roko in stegne obe ročici proti traktorju. Oče se komaj vžno nasmehe in ga dvigne v sedež. Otrok se z levico oprime kolesa in seže z desnico po shiftu. S prekratka nožica ma išče clutch in zavoro.

O tudi ameriška mladina se začne zgodaj učiti.

Uči se pa koristnejših stvarri kakor mladina po evropskih deželah.

NAJPREJ V RAKEV, POTEM V ZAKON.

V Brisbanu, v južnem delu angleške grofije Devonshire stoji hiša, ki gledalec osupne s svojo zunanostjo. Zgradbina namreč podoba rakve. Tujci, ki prihajajo v ta kraj, sprašujejo kako se je mogel lastnik odločiti za takšno obliko in domačini jim pripovedujejo o tem naslednjo zgodbo:

Pred časom se je neki brisbanski ribič zaljubil v krasno dekle iz onodotnega kraja. Tudi mladenki je bil fant všeč in sta se začela ljubiti. Dekletovo oče pa je zavračal snuben, češ, da je preširokomašen za njegovo hčer. Ko je fant nekoč prišel zopet v hišo, da bi prosil za roko svoje izvoljenke, ga je oče napodil in se zaklet, da bi rajši videl hčer v rakvi kakor da bi postala ribičeva žena.

Mladi ribič je užaljen odšel s trebulom za kruhom. Morje ga je izvalilo v svoje neizmerno širine. Leta in leta ga ni bilo nazaj. Potem se je zopet pojavil — ne več kot siromak ampak kot prilično imovit trgovec. Prišedel si je bil ravno dovolj, da je lahko sezidal hišo.

Taj hiši je dal podobo rakve. In v to hišo je odpeljal svojo nevesto, ki ga je počakala, kakor sta se zmenila. Potem je šel k očetu izvoljenke in mu je dejal:

"Rekli ste, da bi rajši videli svojo hčer v rakvi, kakor da bi postane moja žena. Vabim vas, da si jo rakev ogledate.

Oče je široko odprl usta in je iz radovednosti šel s snubcem, da si ogleda rakev za njegovo hčer. Nu, in stanovitna ljubezen je premagala vse ovire. Ko je oče videl, da je hči zadovoljna živeti v takšni "rakvi", je dal svoj pristanek za poroko, ki se je izvršila.

Denarne pošiljate

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

Za \$ 0.30		Lir 100
\$ 12.—		Lir 200
\$ 20.—		Lir 500
\$ 57.—		Lir 1000
\$112.50		Lir 2000
\$157.—		Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENJAM GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

KALIFORNIJI IMAJO VAŽNA SOCIALNA VPRAŠANJA

J. R. SIMONICH

ORTERVILLE, Cal. — V dorajti bomo imeli nove dve sedmega novembra za in in Eggs. Ta amendment, je bil pri zadnjih volitvah, kulega septembra poražen z 350 glasovi je dal vodite zopet nov pogum. Pristav nabirali podpise za nove dve in so jih v kratkem častili več, kakor zadosti. Prošnje so potem izročili elni vladi v Sacramento, da odobri in razpiše nove vo. Vlada se je na vse moe načine protivila takemu etju, končno je morala prii ti večino.

četa tega "scheme-a" sta: G. Owens in Will H. King v Los Angelesu. Namen te organizacije je, da človek v Kaliforniji, ki je ameriški držljjan in biva tukaj najmanj leto in je star 50 ali več, ako je v potrebi, bode ovičen do podpore trideset arjev na teden ako bode za sil za njo.

obljubljenih trideset dolarj na teden nameravajo plati z "warranti ali scrips". administratorja ali vrhovga glavarja v Kaliforniji sta že sama, Owens in Kindig olila, ako bode njihov naslednega novembra sprej. Njihovih pravil in parafov, ne bode mogel nihče oči, samo vprašanje je: bo warrant vnovčil?

Ze sedaj, ako bode ta "plan" agal nobena banka ti jih ne izplačala, veletrgovine ne lo prodajale blaga za scrip. Mali trgovci se pa zanašaden na drugega, rekoč: bomo tudi mi, dokler nam bo ogoče zanj denar dobiti."

Kalifornijsko časopisje ostro soja in svari občinstvo pred varnostjo, ako znaga Hava Eggs. Tukaj imamo že seji tri procentni "Sales Tax". organizacija bode še uve-

VSESLOVANSKI KONCERT

Ameriška Slovanska Zveza (American Slavonic League) v New Yorku priredi v nedeljo novembra 1939 ob 2.30 popoldne v veliki dvorani Washington Irving High School, 16. eta in Irving Place, New York, vseslovanski koncert, čer čisti dobiček je namenjen pomoč Poljakom, ki so vsled jne prišli v bedo.

Po svetovni vojni se je med ovani v Ameriki pokazala lika potreba za močno organizacijo, ki bi delovala za večje ližanje in boljše razumevanje med slovanskimi naseljen. Ta pokret se je prišel že a 1931, toda šele lansko leto bila ustanovljena organizacija pod imenom American Slavonic League, čije geslo je: Vprašanje vsakega poedinega Slovana je vprašanje vseh ovanov."

V upravnem odboru so zapani vsi slovanski narodi. radni prostori se nahajajo v niekerbocker Building, 152 West 42nd St., soba 1501-1502. Na tem koncertu bodo zastopani vsi slovanski narodi in ovanski umetniki bodo sodelovali, da bo tem boljši uspeh. Natančnejši program bo še zneje objavljen. Vstopnina v parterju \$1.00, galeriji 50 centov

ljavila 3. odstotni davek na vsako prodano stvar ali transakcijo, kakor tudi na zaslužek. Davki se bodo podvojili, kar bode znižalo lastninsko vrednost.

Recimo, da Združene države plačujejo s papirnatim denarjem. Ti obljubijo plačati, ker imajo garancijo v zlati rezervi. Komunistični voditelji prekaženih krač in svežih jaje, nimajo nikalnih garancij. S čim bodo plačevali? Pristasi stranke so si trdno svesti zmagi, in ako bi resnično zmagali, kar pa je težko naprej preokrovati, za "yes" or "no" bo prišla Kalifornija na boben.

Več kakor 135,000 oseb v Kaliforniji prejema sedaj starostno podporo, v znesku približno 4,500,000 dolarjev na mesec. Polovico tega denarja plača federalna vlada, druga polovico država Kalifornija in okraj ali county. Najvišja starostna podpora je sedaj \$35.— za osebo na mesec. So pa tudi osebe, ki manj dobe, z ozirom, na pomoč od otrok ali na kakšen drugi dohodek iz malega premoženja. Dosedaj je bil penzionist opravičen lastovati posestvo, vredno tri tisoč dolarjev, in je z njim storil, kar je hotel. Od prvega oktobra naprej, pa ne sme hiše ali zemljišče prodati, ali si kaj izposoditi na svojo lastnino ali jo na drugo osebo prepisati, kajti od sedaj v bodoče mora vse svoje imetje prepustiti okraju (county) v katerem živi dotična oseba. On sme do smrti živeti na svojem posestvu, istotako tudi njegova žena, ako on prej umrje. V slučaju, da je posestvo več vredno, kakor je on podpore prejel, država plača preostanek njegovim dedičem. Ako noče tega storiti, mu je odrečena podpora. Pričenši z Novim letom bode starostna pokojnina zvišana za pet dolarjev. Podpisal jih je Uncle Sam. Štiri-deset dolarjev na mesec bo najvišja podpora za potrebne stare ljudi.

Californija plačuje tudi ogromne svote za brezposelne. Ni zadosti, da so domačini mnogokrat brez dela in zaslužka in živijo od reliefa, pa še zmiraj prihajajo migranti iz drugih držav, ki odjedajo domorodcem kruh.

Ti ljudje zvabijo sem svoje prijatelje, spočetka delajo za vsako plačo, dokler je opravičen za relief. V San Joaquin dolini jih je največ, kamor radi prihajajo, ker je mnogo poljskega dela in po raznovrstnih nasadih od spomladi do zime. Take novodošle družine so navadno, brez sredstev. V pomankanju ali v boleznih jih o skrbuje z vsem potrebim, dotični okraj. Sedaj že v več mestih v naše mecounty-ju, gradijo majhne hiše za take ljudi, ki so primernejše od šotorov ali hišice na kolesih. Takih "Camp cities" je že več zrastle v kratkem času. Kadar se ena družina preseli, jih že več čakata za prosto stanovanje. Vse take stroške trpi county in država. So pa tudi ljudje, ki prejemale podpore, do katere niso opravičeni. Takim "chislerjem" je začela vlada na prste stopati. Ni še dolgo tega, ko se je tukaj morala pred sodiščem zagovarjati vsa druž-

na zaradi neopravičene podpore. V pol leta so prejeli \$800 podpore, prodali pa so za \$2000 Gospodinj, ki je bila "ring leader" pri tem poslu, jo je sodišče obsodilo od enega do štirih let zapora. V bližnjem mestu od tu je bil zidar, ki je skoraj stalno delal obsojen na štiri leta, zato, ker je v dveh letih olupil državo za dva tisoč dolarjev.

V četrtkovi številki bo sledilo nadaljevanje zanimivega dopisa Mr. Simonich-a, in bo povedal o letini in cenah poljskih pridelkov in o obisku bivšega soseda.

ČAS ZELO HITRO BEŽI

GOWANDA, N. Y. — Zdi se mi, da kolikor je človek starejši, toliko hitreje mu čas beži. Kot bi bilo včeraj, ko smo pričeli obdelovati naše vrtove, ko so nam veseli krilateci živzgalili svoje melodije, a že je vse za nami. Vrtovi so pospravljeni, ptice selike so vzele od nas slovo, le vrabe so ostali pri nas. Mlini in prešerjo kletih so svoje delo opravile, le v sodih nekaj šumi kot bi si šršeni svoje zimsko bivališče preskrbeli v njih. Se per tednov in bo vinska kapljica, kajti grozdje je bilo izredno sladko, razveselila naša srca in iz naših grl bo donela tista dolenjaka: "Prijatelji, zdaj veseli bodimo."

Kako škoda, ko je Zgaga zadnjič pisal, da težko, ako bo nas še kdaj videl. Jaz podpiram nasvet Mr. Remsa, da si se podal vsaj za en mesec v dolenske Toplice, kjer sem jaz rojen in bil, in v kateri prijetno topli vodi sem marsikatero noč prespal. Ista voda je jako koristna in sem averjen, da bi v enem mesecu popolnoma okreval, in ko bi se povrnil zdrav in vesel, bi jaz izkrano želel, da bi prišel sem, da bi mi kaj povedal, kako je še v prijazni topliški dolini, od katere sem vzel slovo pred 37 leti. Razume se, da bodem imel še kapljico, da bi naju veselila.

Kar se dela tiče, se obratuje stalno v obeh tovarnah. Zasluzi se pa toliko, da se mora jako previdno ravnati, da se skromno izhaja. To je tudi nekoliko vzroka, da so bile naše vrreditive minulo poletje slabe obiskane, vsled česar se je seveda v več slučajih naredilo le malo dobička. Sedaj pa je nastopila sezona veselje in domačih zabav, in prvo veselico priredi tukajšnji S. D. in to v soboto, dne 28. oktobra. Začetek veselice ob 8. uri zvečer. Preskrbljeno bode z dobro godbo in najboljše postrežbo v vseh okirih. Zatoraj rojaki delničarji in delničarke, vdeležimo se ter prireditve v kolikor mogoče obilem številu, kajti ne bilo bi lepo, ako bi ta naš skromni narodni hram, katerega smo si z velikim trudom postavili, sedaj pustili pasti. Saj čitamo, da je drugod še celo večja brezposelnost in slab zaslužek, toda kljub temu svoje narodne stavbe izboljšujejo ter vzdržujejo v dostojnem stanju.

Toraj na svidenje v soboto, dne 28. oktobra v S. D. in pozdrav.

K. Strniša.

Zbirka novih zemljevidov, čije sestava velja \$300,000.—, kaže svet, kakoršen je danes in Vam pomaga razumevati zgodovinske poteze diktatorstev in demokracij.

Posebne zanimivosti

TABELE:

Potovanja odkritij in raziskovanj.
Sončni sestav.
Velikosti in globočina morja in jezer.
Največja jezera in otoki.
Najdaljše reke in prekop.
Najvišje gore — najvišji slapovi.
Razdalja zračnih prog med mesti.

DIAGRAMI:

Predeli zemlje.
Značaj krajev na zemlji.
Poglavitne vere na svetu.
Seznam ver v Združenih državah.

DOPIS IZ DRŽAVE ARKANSAS

JENNY LIND, Ark. — 28. septembra je v premogorovu Great Western Coal Co., Bonanza, Arkansas, do smrti se ponesrečil vsled eksplozije plina Frank Vodišek, ml., rojen v Združenih državah ter je živel v Jenny Lind, Ark. Star je bil 25 let.

Pokopali smo ga na katoliškem pokopališču v Fort Smith.

Mu želim R I P.

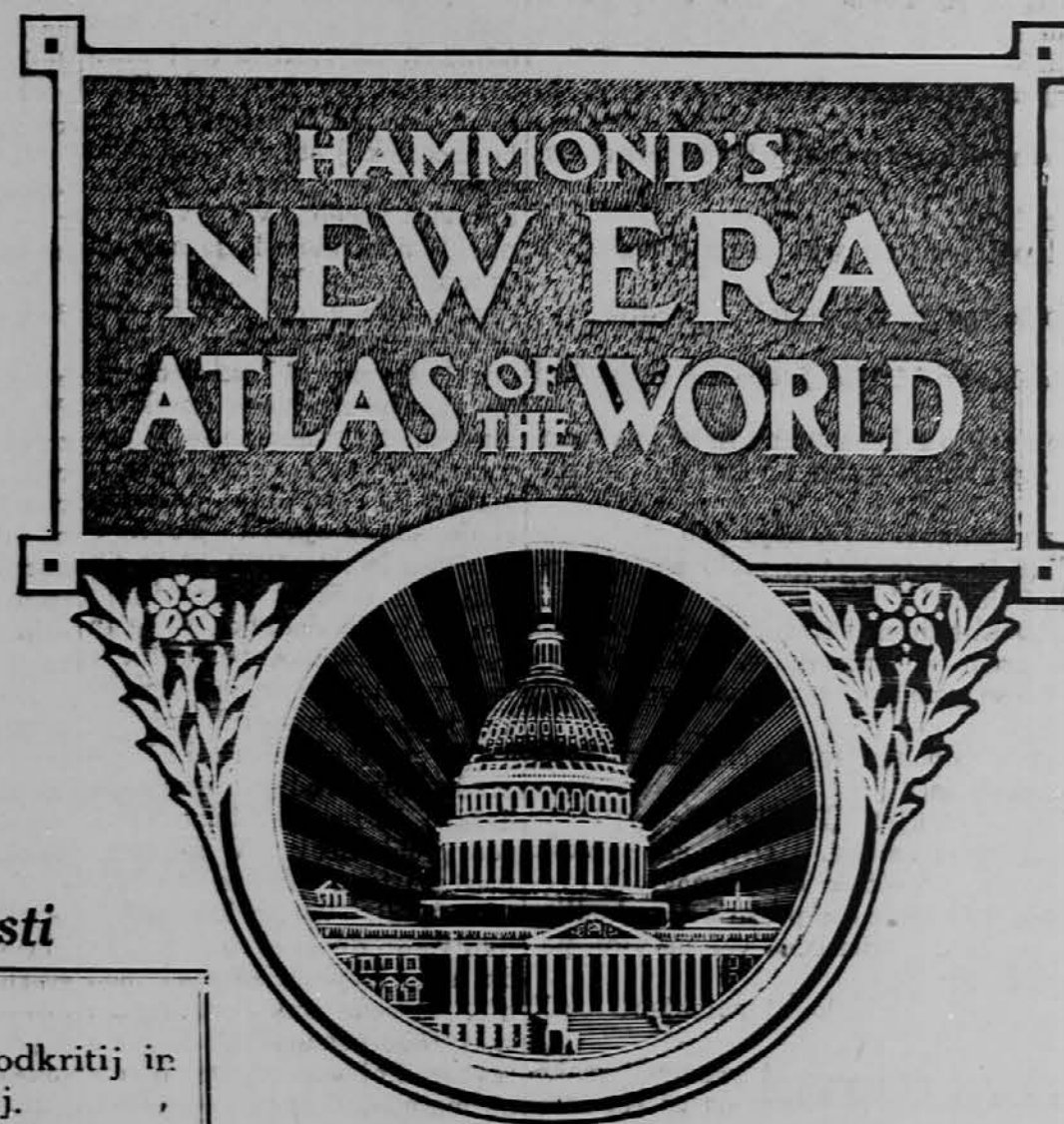
7. oktobra je pa umrl v bolnišnici v Fort Smithu za vnetjem slepiča dolgo letni naseljenec Joe Blatnik. Pokopali so ga na Forest Park pokopališču v Fort Smith. Pokojni je delal mnogo let po raznih rdt-

"The Woman from Croatia"

Znani ameriški pisatelj Louis Adamič, ki je po rodu in rojstvu Jugoslovčan, je napisal kratko, novo, krasno povest "The Woman from Croatia", seveda v angleškem jeziku. V njej opisuje resnične doživlja-

Novi Veliki Zemljevid

Posebna Cena \$2.75

SESTAVLJEN S POSEBNIM OZIROM NA SEDANJI POLITIČNI POLOŽAJ

VELIKOST KNJIGE 9½ x 12 in.

Z VSAKIM NAROČILOM POSLJEMO BREZPLACNO

VAŠO IZBIRO 5

KNJIG katere so v seznamu na zadnji strani lista.

48 STRANI ZEMLJEVIDOV TUJIH DEŽEL

48 STRANI ZEMLJEVIDOV DRŽAV

ZEMLJEVID VSAKE KANADSKE PROVINCE

VSİ ZEMLJEVIDI V BARVAH

ZAZNAMOVANIH JE NAD 35,000 KRAJEV

Skupaj 160 strani

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York City

VEZAVA TRPEŽNA IN UMETNIŠKO IZDELANA

P O Z O R ! Zaradi carine na angleške knjige, naj rojaki v Kanadi pošljejo povrhu še 25 centov v delno pokritje carine.

je in dogodilja iz življenja neke hrvaške priseljene družine, ki je s svojimi plemenskiimi vrčinami uspela v Ameriki ter prispevala ameriškemu življenju z bogastvom svoje moči, svojega zdravja, delavnosti, uma, srca in duha v znamenju za "priložnost", da si stvari boljše življenje v tej deželi, in tako postala sestavni, organski del ameriškega naroda.

Novela je priobčena v številki znane in ugledne milijonske revije "The Saturday Evening Post" z dne 21. oktobra, t. l., ki si jo lahko vsakdo kupi po javnih prodajalnicah širom po Ameriki.

Poročevalce.

GROVER WHALEN POHVALIL JUGOSLOVANSKI PAVILJON NA RAZSTAVI

Jugoslovanski paviljon — 2 lines Beograd, 12. okt.—Predsednik svetovne razstave v New Yorku Grover Whalen je poslal izčrpno poročilo, ki je pravkar došlo in v katerem se prav lepo izraža o jugosl. paviljonu na tej razstavi, o ureditvi in razložbi predmetov v njem, kakor tudi nesumljivo o dobrih vtisih, ki jih dela na ameriško javnost in obiskovalce. Popularja, da je bil obisk jugosl. paviljona doslej eden najštevilnejših v primeri s katerimkoli drugim paviljonom.

Obiščite Slovenske Prireditve!

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ PA TUDI K DRUGIM USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

54

"No, res, lepo imamo in najraje ne bi šla nikdar od tod; toda moja hči je omožena v mestu, kjer je njen mož odprl mlekarino."

Najemnica nadaljuje:

"In tako nas hči vedno nadleguje, da se naj preselimo v mesto, za vedno. Sta že tudi dva vnučka in slednjič človek od življenja nima ničesar kot družine. Moj zet bi rad videl, da bi mu moj mož pomagal v mlekarini; prostora imajo dovolj tudi za naju in jaz bi se mogla ves dan ukvarjati z vnuki. Toda težko nam bo gospodi odpovedati najemnino, tako nevaležno bi izgledalo."

Klaus jo z zanimanjem posluša. Skloni se naprej in pravi srameje:

"Ali hočete meni prepustiti, da gospodi to na pravi način sporočim?"

Zena ga negotovo pogleda.

"O, to bi bilo zelo lepo; toda ali vas smem s tem nadlegovati?"

"Prav gotovo in bom že vse prav napravil. Bodite brez skrbi."

"Samo ne bi rada videla, ko bi bila gospa na mene kaj huda."

"Za to bom jaz skrbel; saj je zelo razumna in bo vse razumela. Torej, to bom že jaz uredil — samo nekaj dni mi morate dati časa."

"Seveda; tudi če je par tednov. Za naju dva stara človeka je hiša tudi prevelika in če je človek malo starejši, se najraje giblje med svojimi ljudmi."

"Že razumem; torej bodite brez skrbi. Sedaj pa vas le maram več moliti in grem še malo dalje. Ali pustite Jerryja, da gre z menoj? Ko se vrnem, vam ga bom zopet dal."

Zena smeje priklama.

"Sicer ne gre nikdar z nobenim tujim človekom, toda v rešnici mislim, da bo z vami šel."

"Bomo poskusili! Na svidenje! Pojdiva, Jerry!"

Pes veselo poskoči in evili od veselja. Divje skače okoli Klauza, steče od njega, pa zopet priteče bližje, pogleda svojega gospodarja in zopet zbeži. Tako sta prešnje čase hodila.

Ko je Klaus tako daleč, da ga najemnica več ne vidi, poklekne in prime nemirnega psa.

"Jerry, — dobi, stari Jerry! Kako si pameten! Ali si me takoj spoznal?"

Veselo se pes pritiska k njemu, kot bi razumel vsako besedo. In tako obhajata gospodar in pes sama za sebe veselo svidenje. Klaus sklone, da bo psa za vsako ceno zopet vzel k sebi.

Nato nadaljujeta svojo pot. Klaus počasi, pes pa vedno vesel skače in teka okoli.

Tako ju doide sodni svetnik s svojim malim avtomobilom, s katerim se je vedno sanit vozil. Vstavi poleg Klauza in mu iztegne roko.

"Tako, moj dragi Klaus, sedaj moreva zopet izpregovoriti nekaj besed brez priči."

"Tako mislim, tudi jaz, stric sodni svetnik. Pomisli nekdo me je tukaj takoj spoznal."

Stari gospod ga presenečen pogleda.

"Res? Kdo pa?"

"Jerry."

"O, sedaj zopet vidim, kak nagon imajo psi. Pa te menda ni izdal?"

"Ne, najemnica, ki ga ima v reji, se je samo čudila, da me je tako vesel pozdravil in mi je prostovoljno pokazal vse svoje umetnosti, ki sem jih ga prej naučil. Rekel sem ji, da sem nekaj imel takega psa in da je Jerry to zavohal. Toda Bog ve, vesel sem bil, da me je pes spoznal."

"To si morem misliti. Sedaj pa kaj bolj važnega Klauza. Medtem česom si, stanovalec na Gravensteinu spoznal. Kakšno sodbo imaš o njih?"

Klaus prime njegovo roko.

"Tako boš izvedel. Najprej najboljšo — Rut."

Stari gospod smeje priklama.

"To si tedaj takoj iznašel?"

"Temeljito! Da pa boš popolnoma vse vedel; Rut bo moja žena."

Sunkoma skoči sodni svetnik iz avtomobila kot kak mladenič, pograbi Klauza za obe rami in ga pogleda.

"Ali to resno misliš?"

"Sva že dogovorjena."

"Streliš, današnja mladina pa zelo hiti. Toda v tem slučaju ti prav rad rečem da in amen. Klaus, boljše ne bi mogel nikdar najti."

"Vem, stric sodni svetnik in najina usoda je bila takoj pri prvem pogledu zapечатena."

In v kratkih besedah mu pove, kako sta se našla s Ruth. Ko skonča, mu sodni svetnik strese roko in pravi:

"Fant, tako me že dolgo ni razveselila nobena stvar. Rut Falknerjeva je zaslužila, da postane gospodinja na Gravensteinu. Sedaj pa dalje — kako pa sodiš druge?"

"Tako, kot ti. Gospa Marija je ljubezniva duša, samo malo preslabotna proti svoji hčeri. Hči pa je stvar sama za sebe. Ni po mojem okusu. Povržena, brez sreče, koketka do koncev svojih nohtov in zelo surova. Njej bo mnogo koristilo, ko bo zpet padla z višine, katere zahteva kot namišljena bogata dedinja. In Kurt Weyensberg? Ne vem, če ga prav sodim, toda — smatram ga za zmožnega, da bi tudi mogel izvršiti zločin, ako bi si mogel s tem obdržati dedščino."

Sodni svetnik se zamisli in priklama.

"Tega se tudi jaz bojim. Toda hvala Bogu, veva, kaj moreva od njega pričakovati in potrebne previdnosti ne boš opustil."

"Zato me je Rut že nujno prosila. Toda sedaj hočem stvar skončati, medtem sem prejel potrebna pojasnila in sem samo še s teboj hotel nekaj govoriti."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Dvajset mož in en top

San Marino je najbolj čudna in hkrati najbolj svojska evropska republika. Več, že preperelih trdnjav, ki se dvigajo na 800 m visokem Monte Titano, in ki se od njih zlasti trije s srebrnim perjem olajšani stolpi blestijo daleč ven v deželo, tvorijo znak te države, ki je jako silena škafli z igračkami. Prekrasen razgled v daljave se ti nujno od tod preko širne Padove nižine.

San Marino ima za seboj 1600-letno preteklost. Takrat se je dalmatinski menih sv. Marino (od tod San Marino) odpravil na razdrle čeri gore Titano, kjer se je naselil. Brez dvoma se mu še sanjalo ni, da bo čez nekaj stoletij njegovo puščavniško gnezdo postala država posebne vrste v Evropi. V dobi stoletij je nastala tu majhna naselbina, ki si je iz nje razvila slednjič država v miniaturi. Francoska revolucija je šla precej brez sledi mimo tega svobodnega gorskega gnezda. San Marino se je pač zapletlo v boje garibaldincev, vendar je republika ohranila svojo samostojnost. Po konvencijah iz leta 1862, ki so jih odšel še večkrat prenoviti in jim dostavili dodatke, se je ta gorska republika postavila v varstvo italijanskega kralja, kar je še do današnjih dni.

"Svet šestdesetih" in oba predsednika vodita usodo male države, ki ima približno 14 tisoč prebivalcev. V glavnem mestu istega imena prebiva 2000 ljudi. Vsi so kolikor toliko v sorodu in skrbno pazijo, da ne pridejo priseljenci med nje. Seveda ima San Marino tudi "oboroženo silo," ki je pa seveda, kot vsa država, posebno majhna. Vsebuje — reci in piši — dvajset vojščakov. Iz dvajsetih tih vojakov torej, vstevši častnika, sestoji "armada" San Marina, ki se je pa vendarle udeležila divše vojne. Ob koncu vojne sta bila v seznamu mrtvih zapisana 2 San Marincana. Ta dva vojaka sta še zdaj v časti. Vojaki so sami krepki, zdravi ljudje, ki imajo svojo posebno, "marinsko" uniformo; pokriti s tako zvanim "Wagnerjevim baretom". Celo majhen top ima San Marino. Majhen je ta topič, ki počiva v mirnih časih v ropotarnici. Le kadar je volitev predsednika ali sicer kakla slavnost, potegnejo topič iz skrinjice in začno streljati ž njim, da je veselje.

Tujec je v San Marino najbolj presenečen po tem, da se more z avtom po krasnih sepeptinah pripeljati prav do vhoda palače predsednika, torej mu ni treba prevoziti vsega hriba. Čez majhen most, ki ima na meji tablo z napisom republike, vodi cesta v mesto. Noben obmejni orožnik te ne ustavi, nikar carinik te ne nadleguje, noben strepo groč kriminalni uradnik ti ne vtika nosu v potni list. Nihče te ne ovira, meni nič tebi nič stopiš v eno od najbolj čudnih mest v Evropi. Najbolj te osupne seveda to, da v San Marino ni ne davkov, ne carine ne trošarine in sploh nobenih dajatev.

Takoj te iznenadijo izredno lepe, zares negovane in čiste ceste in ulice. Vlada palača je naravnost ozaljšana, ko iz skaflice vzeta zgradba s stolpom in uro na zvončkanje. Seveda ima tudi ta zgradba nabozčane vrhe in razne loke, vijuge, vdolbine in gotoka okna. Bazilika, ki počiva v njej truplo sv. Marina, je prav tako svojska, kot so vsa druga splotja v mestecu. Seveda ima tudi državno kaznilnico, le da je malokdaj kak jetnik v njej. Marincani si svoje spore pobotajo sami s seboj, in sicer — s pestmi.

San Marino je dežela lovecv na znanke. Kdor pride v San Marino, si nakupi znanek ali

FRANC ČRNEC:

Kratka Dnevna Zgodba

JESENSKA PESEM NAŠIH GORIC

Z modrega neba sije toplo jezensko sonce in lije na zemljo rumene žarke. Zrak je postal milejši, božajoč. Vsa pokrajina je, kot bi se pripravljala na velik praznik. Bele cerkvice se bleste raz grčkov kakor sveti biseri. Jesen prihaja in z njo veselje, čas pridikov, ki jih bodo pridne roke, pravljale knaflu pod domači krov.

Ta letni čas je nekaj nad vse lepega za štajerske vinske gorice, saj one zasanjajo v prelestni lepoti.

Najlepše je sedaj v času pridikov, v času zlate kapljice, v sosedstvu belih cerkvice, v sosedstvu belih cerkvice, ki se svetlikajo v prozorni lepoti daleč naokoli. Človeka obide neka svečana čustvenost in od radosti mu živahno udarja srce. Doli niže v vinogradu na zori rujno vince, rumeno kot čisto zlato. Hranijo ga polni, košati gozdi vseh barv.

Bližajoči se jeseni zabrne v pozlirav klopote — strazarji zorečega grozdja na slamenih vinogradov. Svojim gospodarjem ga varujejo pred rjavimi in črnimi krilatimi požrešci. Nekateri strazarji zamolklo in nečakneje, drugi glasno udarjajo in ropotajo, tretji pa brne in kriče v dolgih neprekinjenih taktih. Fantje kar teknujejo, kateri bo postavili večjega, saj je jesen njihova, čas njihove pesmi.

Včasih posamezno, takrat pa, ko potegne če zskoraj od vina dišeče holmece veter, močno v združenem, zboru klopotaajo slave zlato jesen, ki je za slovenskega vinogradnika in kmeta najlepši in najvažnejši letni čas.

Ko klopotaanje za nekaj trenutkov uithne, se kljunasti tatovi mahoma prikradejo iz gozdov med najbližje trsove; naglo pa jo uberejo nazaj, kar dar jezo zagrmje. Tako se

V razdejeni Varšavi

Dopisnik United Press, ki je bil na obisku v Varšavi, poroča, da so tri četrtine poljske prestolnice v razvalinah. Obe glavni prometni cesti sta popolnoma razdejani. Niti eno okno v milijonskem mestu ni ostalo od bombardiranja celo. V tako opustošenem mestu je imel Hitler vojaško parado, ki je na njen sodeloval 10,000 mož. Skozi zaprte ceste se je odpeljal na paradni prostor v

piše razglednoce in pisma, le da more nalepiti čim več poštnih znamk iz San Marina, da so znanci doma čim bolj nevoščljivi. Te znanke so namreč krasota svoje vrste, in marsikaka velika država bi si jih morala vzeti za zgled. Iz izkupička za znanke dobiva država kaj lepe dohodke na leto, saj morajo biti državni izdatki na kakšen način vendarle kriti.

Marincan živi prav lepo brez skrbi tjavendan. Opravlja svoje posle, rokodelstvo, obrt in se lahko preživlja. Nikomur ni podložen, vsi so drug drugemu enaki, pa bodi pastir ali bogat mešan. Kar se dogaja krog njega, to izve iz ust svojih obiskov ali pa vsake 14 dni z lista "Il popolo San Marino". Kakšno ljubko, priščno gorsko gnezdo ti je tale San Marino!

Povsod je videti še ostanke poljskih obrambnih naprav. Povsod so globoki strelski jarki in pasti za tanke, za njimi pa močne barikade iz prevrnjenih tramvajskih in drugih voz, vreč s peskom, tračnic in kamna iz tlaka. V predmestju Mokotovu je šel globok srelski ja-

rek preko cestnega križišča, v katerem so se poljski kadeti dolgo upirali Nemcem, in jim prizadejali s strojnimi velike izgube. V drugih predelih so branili vsako poedino hišo spremenili v trdnjavo, in tu je bilo treba zavzeti hišo, za hišo, sobo za sobo, ob velikih žrtvah. Zunanje ministrstvo je zadela granata v streho, narodni muzej je težko poškodovan. Manj poškodb je na trgu Pilsudskega in mostovi preko Vисле ter grad Belvedere so ostali skoraj nepoškodovani. Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

drug iz drugega norčujejo. Ponoči pa tu in tam pade kak strel in strah krščenim kljunušem.

Ob tej poeziji so štajerske vinske gorice nekaj skrivnostnega ob svojem velikem bogastvu. Vsa njihova pestrost pa je posvetilna molitev patronoma jesenskega časa: svetemu Urbanu, patronu visokih gor, in svetemu Martinu, priljubljenemu svetniku zlate kapljice. Ob prebivata v cerkvi vrh holma, nedaleč nad zadnjim vinogradom.

V tem nežnem objemu z jezensko naravo pripravljajo "preše" — stiskalnice, ki bodo trdo stiskale sladke, zmleljake jagode, terjajoč za svojega gospodarja sleherno kapljico. Čisti, pometa prostore, in umiva posodo; brente, škafe, košare in sode, da bo sladki most čist in vince užitno. V nobeni špranji ne sme biti prahu, vsaka posoda bo služila gospodarju.

Kadar pride čas trgatve, tedaj gospodar odide zgodaj h "gorici" in še enkrat pogleda, ali je vse pripravljeno. Za njim prispejo trgači, in prično najprej pod trsjem spodbiti jagode, nato pa "brati"; telaj živahnost v štajerskih vinskih gorica doseže svoj višek. Vinogradi postanejo pozorišče največje živahnosti in veselja. Prenevanje veselih trbatčev se razlega od gorice do gorice, od hriba do hriba. Razgibana jezenska idila ob trgatvi ne našle primere — posebno še tedaj ne, ako je pridelek resnično bogat.

Tedaj prinašajo nosači brente za brente sladkega grozdja v prešo, sipajoč ga v veliko kad. Dva meljeta grozdje v dvovalčnem stroju, gospodar pa skoraj nima časa povsod izvažati vse leto težko pričakovani sad. Ko "prešni" koš napolnijo, ga pokrijejo ter nadržajo klado. Neusmiljeno

Neizmerno bogastvo daje s sadjem naroda pridnemu slovenskemu kmetovalcu. Ded starina, ki je drevje vsadil, cepil, čakal in ni dočkal sadu, je imel prav, ko je uredil sadonosnik. Vnuki in pravnuki sedaj proslavljajo njegovo delo, saj je tako lepo poskrbel za potomce. Na svoji zemlji dedni se veselo sadi negovega dela, časte žuljave njihove roke.

Res: v klopotaajočih zborih, trgatvi in sadnem blagoslovu se odraza pesem naših gor, pesem zahvale, pa tudi poezija prošnje za prihodnost.

rek preko cestnega križišča, v katerem so se poljski kadeti dolgo upirali Nemcem, in jim prizadejali s strojnimi velike izgube. V drugih predelih so branili vsako poedino hišo spremenili v trdnjavo, in tu je bilo treba zavzeti hišo, za hišo, sobo za sobo, ob velikih žrtvah. Zunanje ministrstvo je zadela granata v streho, narodni muzej je težko poškodovan. Manj poškodb je na trgu Pilsudskega in mostovi preko Vисле ter grad Belvedere so ostali skoraj nepoškodovani. Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

Varšavsko prebivalstvo se sedaj polagoma vrača in stiče za svojo lastjo. Pred neko kantino hitlerjevskega socialnega skrbstva stoji dolge vrste ljudi, da sprejmejo malo juhe in kruha, kajti trgovine so še vse zaprte. Ko se je začelo odhajanje poljskih čet, so ljudje trgovine plenili, kar je položaj še poslabšalo. Poljske oblasti so same naprosile nemške čete naj bi svoje vkorakanje pospešile, da bi mesto obvarovale nadaljnje opustošenje.

MEHKO VEZANE KNJIG

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prost za novo zaloga smo zžali cene teh knjig. vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še enes, ker bo zaloga kmalu iztekla.

5 KNJIG\$ za

1. Andrej Hofer (Junaški vodja Tirolcev)
2. Belgrajski Biser (Vitoj Jeler)
3. Beneška Vedežvalka (Josef Spillman)
4. Boj in Zmag (Josef Spillman)
5. Božični Darovi (Rudolf Vran)
6. Burska Vojaka
7. Cvetke (H. Maj)
8. Dedek je pravil (Julij Slapša)
9. Devica Orleanska
10. Dve sliki (Ksaver Mešk)
11. Duhovni boj (Lorenz Skup)
12. Fra Diavolo
13. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
14. Gozdovnik, I. zvezek (H. Maj)
15. Gozdovnik, II. zvezek (H. Maj)
16. Hudo Brezno (Fr. Erjave)
17. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
18. Korejska Brata, črtica iz miselnosti v Korzi (Josef Spillman)
19. Krvna Osveta
20. Mesija (Dr. Jegli)
21. Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Mešk)
22. Maron, krščanski deček z Lil nona
23. Musolino
24. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
25. Pariški Zlatar
26. Patria, Povest iz irske junaške dobe (H. Federe)
27. Paberkli iz Roža (Ivan Albreht)
28. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
29. Požigalec
30. Pravljice (H. Maj)
31. Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
32. Povesti in Slike (Ksaver Mešk)
33. Ptice Selivke (Tagor)
34. Praski Judek (Josip Vol)
35. Praprčaneve Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
36. Prst Božji, I. zvezek
37. Prst Božji, II. zvezek (Anton Kelle)
38. Preganjanje Indijanskih miselnarjev (Josef Spillman)
39. Rdeča in bela vrtinca (Anton Huonde)
40. Revolucija na Portugalskem
41. Sisto s Sesto (H. Federe)
42. Skozi Širno Indijo
43. Spisi Kristofa Smida
44. Student naj bo (S. Finza)
45. Strahote vojne
46. Sunčski Invalid (S. Košutnik)
47. Sveta Niburga
48. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
49. Večerna pisma (Marjka Kmetov)
50. Vrtar (Tagor)
51. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Mešk)
52. Vojnimir ali Pogostnost in kr (Josip Ogrinec)
53. Zadnja Kmečka vojaka (August Senon)
54. Zadnji dnevi nesrečnega kralja S. Košutnik
55. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
56. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Plauinsk)
57. Zgodovinske anekdote (Dr. Sarabon)
58. Zlatokopi (Josef Spillman)
59. Zmaj iz Bosne, povest iz bosanske zgodovine (S. Košutnik)

(Vezava nekaterih knjig je od ležnja nekoliko izkašana.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek z knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedte pri naročilu več knjig, d Vam moremo postreči.

KNJIGARNA

Glas Naroda

216 WEST 18th STREET

NEW YORK